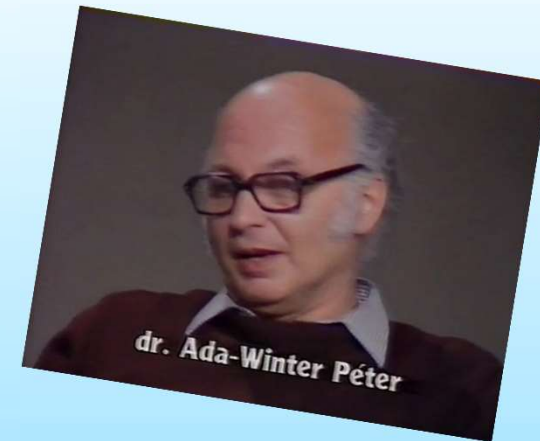

dr. Ada-Winter Péter Pál élete és munkássága

NJSZT Informatikatörténeti Fórum
MŰM SZÁMTI
MTA Sztaki 2021.09.24.

Verbovszki Lajos
2021 szeptember 24.

**Kiváló kolléga
és segítőkész
főnök.**

**Nehéz sorsú
becsületes
ember.**

**Fiára nagyon
büszke apa.**

**Megértő és
segítőkész barát**

**Az informatika
oktatás
zászlóvivője.**

**Kiváló ember
és
kiváló tanár**

**Hogyan
emlékezünk
rá?**

Személyes megjegyzések

- **Nekem elsősorban TANÁR**
- **Később „VARÁZSLÓ”, aki a Fazekasba – az országban elsőként - szerzett egy számítógépet (KFKI TPA-i) és a tananyagba – órarendbe illesztett informatika oktatást indított.**
- **Később kolléga és a főnököm a MÜM SZÁMTI-ban, ahol olyan koponyák / kollégák társaságában voltam, mint Obádovics J. Gyula, Kiss Sanyi, Kálmán Sanyi, Straub Elek, Tolnai Gyuri, Csósz Péter, Vanek Józsi, Rácz Jancsi és sokan mások (elnevezést az itt nem említett kollégáktól). Kiváló közösség. Meghatározó munkahely az életemben.**

Pillanatsfelvételek dr. Ada-Winter Péter életéről munkássága és tanári elhivatottsága

- **1949-től az 50-es évek közepéig az Egyesült Izzóban dolgozott fizikusként (ahol édesapja Winter Ernő ekkor a rádiócső gyártó részleg vezetője volt)**
 - A zsidóüldözés élménye egész életében végig kísértte. Az Egyesült Izzót, amelynek tulajdonosa Aschner Lipót zsidó származású üzletember volt. A német megszállás után a Getsapo letartóztatta és Bay Zoltánt nevezték ki vezérigazgatónak és hadiüzemmé nyilvánították. Mindent megtett, hogy zsidó munkatársainak segítsen, a tilalom ellenére fizetést adott nekik, segített semleges államok által kiadott védlevélhez jutáshoz, majd elrejtette őket és segített a szökésükben is.
- **az 1950-es évek közepétől 1961-ig a Madách Imre Gimnáziumban matematika tanár**
- **1961-1968-ig a Radnóti Gimnáziumban tanított**
- **1968-ban Genzwein Ferenc a Fazekas Mihály Gimnázium igazgatója hívta, hogy matematikát és számítástechnikát tanítson**
 - Ez volt Magyarországon az első tantervbe és órarendbe beépített számítástechnikai oktatás.
- **1969-től kezdve sok oktatási témában írt cikkeket és elemezte az oktatás problémáit (Magyar Pedagógia, Művelődési Közlöny, stb.)**
- **1971-től kezdve az ELTE TTK-n megbízott eladó**

Pillanatsfelvételek dr. Ada-Winter Péter életéből történetek a Fazekasból

➤ Emlékek a Fazekasban töltött évekről

➤ A Fazekas az országban az első olyan középiskola volt, amelyik saját számítógépet kapott. Ez egy KFKI TPA-i gép volt. Ada-Winter tanár úr néhányunknak kulcsot adott és megengedte, hogy akár késő éjszakába nyúlóan ott lehessünk, programozzuk, tanuljunk.

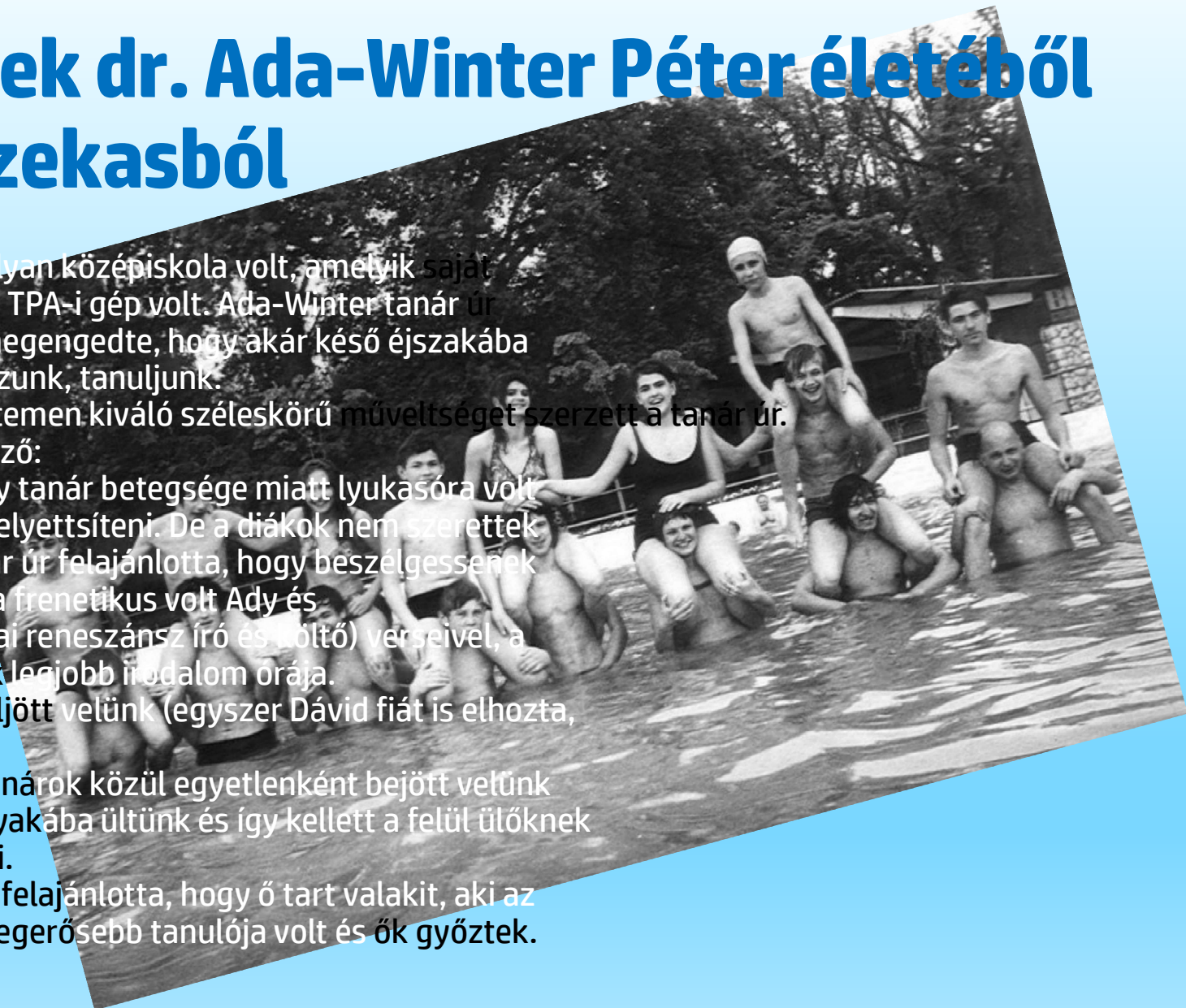
➤ A Pázmány Péter Tudományegyetemen kiváló széleskörű műveltséget szerzett a tanár úr. Egyik jellemző történet a következő:

Egyszer egy másik osztályban egy tanár betegsége miatt lyukasóra volt és Ada-Winter tanár úr ment be helyettesíteni. De a diákok nem szerettek volna matematika órát ezért tanár úr felajánlotta, hogy beszélgessenek Ady szerelmi költészetéről. Az óra frenetikus volt Ady és Pietro Franetino (1492-1556 itáliai reneszánsz író és költő) verseivel, a diákok szerint a gimnáziumi éveik legjobb irodalom órája.

➤ Minden osztálykirándulásunkra eljött velünk (egyszer Dávid fiát is elhozta, aki a lányok kedvence volt).

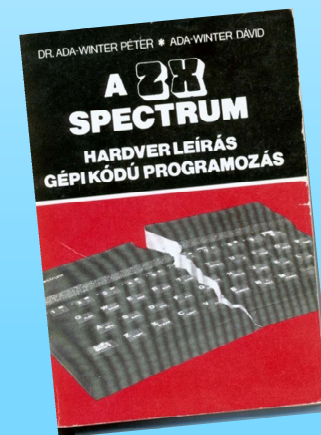
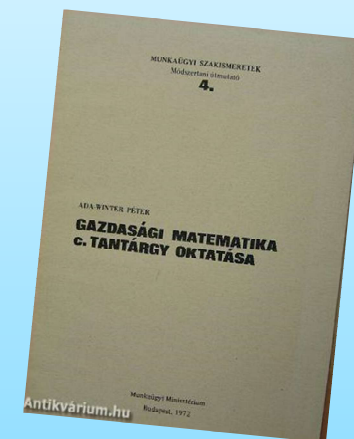
Az egyik osztálykiránduláson a tanárok közül egyetlenként bejött velünk fürdeni, ahol párokban egymás nyakába ültünk és így kellett a felül ülőknek más párok felül ülő diákját lelökni.

Ada-Winter tanár úr készségesen felajánlotta, hogy ő tart valakit, aki az osztályunk egyik legnagyobb és legerősebb tanulója volt és ők győztek.

Pillanatfelvételek dr. Ada-Winter Péter életéről a magyar számítástechnikai oktatás úttörője

- **Obádovics J. Gyula a 70-es években hívta és ekkor ment a MÜM Számti-ba, mint igazgatóhelyettes**
 - Már ismerték egymást korábban, és itt is sok olyan feladata volt, amelyik oktatáshoz kapcsolódott
 - Könyveket és kiadványokat is készített a munkaügyhöz kapcsolódóan
 - Dávid fiával közösen készített könyvet a ZX Spectrum gépről (erről Dávid fog beszélni) az én prezentációm után
- **1976 szeptemberétől Ada-Winter Péter kezdeményezésére a KöMaL-ban (Középiskolai Matematikai Lapok) elindult a SZÁMÍTÁSTECHNIKAI ROVAT**
 - A Középiskolai Matematikai Fizikai Lapok a fejlődés sürgetésének engedve, Ada-Winter Péter kezdeményezésére indította el 1976 őszén a Számítástechnikai Rovatot, amelynek első vezetője Ada-Winter Péter lett. Később 1982-től Appel György, majd később Székely Jenő voltak.
- **Az NJSZT kezdeményezésére az 1984/85-os tanévben megszervezték az első Nemes Tihamér országos középiskolai számítástechnikai tanulmányi versenyt**
 - Ennek számos kezdeményezője volt, többek között Vámos Tibor akadémikus, az MTA SZTAKI igazgatója, az NJSZT elnöke, Kovács Győző, az NJSZT főtíkára (a verseny „keresztapja”), valamint Ada-Winter Péter, a versenybizottság első vezetője.

Pillanatsfelvételek dr. Ada-Winter Péter életéről nyugdíjas évek, időskor

- **Idős korában is káprázatos szellemi frissességgel követte a világot, az országot és a számítástechnika fejleményeit**
 - Dávidnak az USA-ban élő fiának rendszeresen küldött magyar sajtófigyelést
 - Sok napi és hetilapba küldött olvasói leveleket
 - Rendszeresen eljött a MÜM Számti összejöveteleire
 - Minden Fazekas érettségi találkozón ott volt, kivéve az utolsót, amikor betegsége már ebben megakadályozta
- **Életének utolsó éveiben sajnos a kiváló tanárt és gondolkodót legyőzte a betegség, amely a legfontosabbtól fosztotta meg, a gondolkodást, a gondolatcsere élményétől**
- **2020. július 6. – Ada-Winter Péter meghalt ennek az évnek decemberében lett volna 97 éves**
- **2021. június 18-án a Fazekas diákok emléktábláját lepleztük le a Gimnáziumban a számítástechnikai labortermék előterében, ahol Dávid fia is részt vett – aki szintén Fazekas diák volt**
- **Temetése 2021. június 21-én volt a Farkasréti temetőben**

Köszönöm szépen a figyelmeteket!

Rövid kronológia dr. Ada-Winter Péter életéről-1

- 1923. február 9. **Winter Ernő (az „anódos” Winter) elsőszülött gyermekeként jön a világra**
- 1940-ben **született első testvére Mihály és 1941-ben pedig második testvére János**
- 1940/41-es tanév végén **érettségizett a BUDAPESTI I. KER. M. KIR. ÁLLAMI VERBŐCZY ISTVÁN GIMNÁZIUM-ban**
- az 1943/44-es tanévtől az 1947/48-as tanév végéig **a Pázmány Péter Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán tanult matematika – fizika szakon**
- 1949-től az 50-es évek közepéig **az Egyesült Izzóban dolgozott fizikusként (ahol édesapja Winter Ernő ekkor a rádiócső gyártó részleg vezetője volt)**
- az 1950-es évek közepétől **a Madách Imre Gimnáziumban matematika tanár**
- 1960-tól 1967-ig **a budapesti Radnóti Gimnáziumban tanított**

Rövid kronológia dr. Ada-Winter Péter életéről-2

- 1968-ban **Genzwein Ferenc a Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium igazgatója** elhívja matematikát és **SZÁMÍTÁSTECHNIKÁT** tanítani
- 1969-től kezdve **sok oktatási témában írt cikkeket és elemezte az oktatás problémáit (Magyar Pedagógia, Művelődési Közlöny, stb.)**
- 1971-től kezdve az **ELTE TTK-n megbízott eladó**
- 1976 szeptemberétől **Ada-Winter Péter kezdeményezésére a KöMaL-ban (Középiskolai Matematikai Lapok) elindult a SZÁMÍTÁSTECHNIKAI ROVAT**
- egy 1976.07.12-én a **Lobogó-ban** megjelent cikkben **(A játék nem babra megy) fontos gondolatról beszélt**
„ A gép hatékonysága a gondolat hatékonyságában van”
- 1982-ben a **Munka Érdemrend ezüst fokozatát** kapta meg
- a 80-as és 90-es években **rendszeres ír a Társadalmi Szemle, Pedagógiai Szemle, a KöMaL Oktatási Szakosztályában is cikkeket**

Rövid kronológia dr. Ada-Winter Péter életéről-3

- Az NJSZT kezdeményezésére az 1984/85-os tanévben megszervezték az első Nemes Tihamér országos középiskolai számítástechnikai tanulmányi versenyt. Ennek számos kezdeményezője volt, többek között Vámos Tibor akadémikus, az MTA SZTAKI igazgatója, az NJSZT elnöke, Kovács Győző, az NJSZT főtitkára (a verseny „keresztapja”), valamint Ada-Winter Péter, a versenybizottság első vezetője.
- az 1973-ban érettségizett osztályunknak (és persze más osztályoknak is) elmaradhatatlan résztvevője volt az érettségi találkozónak.
- Hasonló módon a MÜM SzÁMTI-s találkozón is mindig részt vett.
- Életének utolsó éveiben sajnos a kiváló tanárt és gondolkodót legyőzte a betegség, amely a legfontosabbtól fosztotta meg, a gondolkodás, vita, a gondolatcsere élményétől.
- 2020. július 6. – Ada-Winter Péter meghalt
- 2021. június 18-án a Fazekas diákok emléktábláját lepleztük le a Gimnáziumban, Dávid fia is részt vett – aki szintén Fazekasban tanult
- temetése 2021. június 21-én volt a Farkasréti temetőben